

Wielkopolski Konkurs Geograficzny

dla gimnazjalistów

Etap Szkolny – 22 października 2010 r.

Drogi Młody Geografie!!!!

- Zestaw składa się z trzech części (razem 24 zadania):
 - I część – zadania zamknięte – 15 punktów
 - II część – zadania otwarte – 25 punktów
 - III część – zadanie z mapą świata – 10 punktów
- Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać maksymalnie 50 punktów.
- Aby zakwalifikować się do etapu rejonowego, musisz zdobyć 37 punktów.
- Rozwiązania zadań zamkniętych (od 1 do 15) wpisz do przygotowanej tabeli, znajdującej się na końcu I części testu.
- W zadaniach otwartych wpisz lub zakreśl prawidłową odpowiedź.
- Nie używaj korektora oraz czerwonego koloru długopisu. Jeżeli chcesz dokonać korekty swojej odpowiedzi, błędnie wybraną przekreśl, wpisując obok prawidłową.
- Podczas pracy nie korzystaj z kalkulatora.
- Na rozwiązanie wszystkich zadań masz 60 minut.
- Pracuj samodzielnie!

Życzymy powodzenia!!!

Kod ucznia (wypełnia uczeń)

(wypełnia Komisja Konkursowa)

Imię i nazwisko

Szkoła

Opiekun

Ilość uzyskanych punktów

Część I	Część II	Część III	Razem

Część I

Tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa!

1. Określ, która z wymienionych planet należy do grupy planet zewnętrznych:
 - a. Merkury
 - b. Uran
 - c. Wenus
 - d. Mars

2. Spośród wymienionych skutków ruchów Ziemi, zaznacz ten, który jest wynikiem ruchu obiegowego Ziemi:
 - a. zmiana miejsca wschodu i zachodu Słońca nad widnokregiem
 - b. pozorny ruch Słońca i innych gwiazd na niebie
 - c. różnica czasu słonecznego między miejscowościami położonymi na tym samym południku
 - d. występowanie dnia i nocy

3. W jakim czasie ziemia obróci się o 55° :
 - a. 3 godz. 35 min.
 - b. 2 godz. 40 min.
 - c. 3 godz. 40 min.
 - d. 2 godz. 35 min.

4. W San Francisco (122°W , 37°N) jest poniedziałek godzina 15:00. Która godzina czasu słonecznego i jaki dzień tygodnia jest wówczas w Warszawie (21°E , 52°N):
 - a. 0:32 - poniedziałek
 - b. 1:32 - poniedziałek
 - c. 0:32 - środa
 - d. 0:32 - wtorek

5. Spośród wymienionych skal podkreśl tę, dzięki której wykonana mapa będzie pokazywała najwięcej szczegółów:
 - a. 1:150 000
 - b. 1:1 000 000
 - c. 1:500 000
 - d. 1:200 000

6. Odległość z Piły do Ostrowa Wielkopolskiego wynosi 236 km. Ile to będzie centymetrów na mapie w skali 1:1 000 000 ?
 - a. 236 cm
 - b. 2360 cm
 - c. 2,36 cm
 - d. 23,6 cm

7. Wybierz zestaw z właściwą kolejnością występowania warstw atmosfery:

- a. troposfera, stratosfera, termosfera, mezosfera, egzosfera
- b. troposfera, stratosfera, mezosfera, termosfera, egzosfera
- c. troposfera, mezosfera, stratosfera, termosfera, egzosfera
- d. troposfera, mezosfera, termosfera, stratosfera, egzosfera

8. Wybierz zestaw z kolejnością (od najstarszej do najmłodszej) występowania orogenez w dziejach Ziemi :

- a. alpejska, hercyńska, kaledońska
- b. hercyńska, kaledońska, alpejska
- c. kaledońska, alpejska, hercyńska
- d. kaledońska, hercyńska, alpejska

9. Subdukcja to proces polegający na:

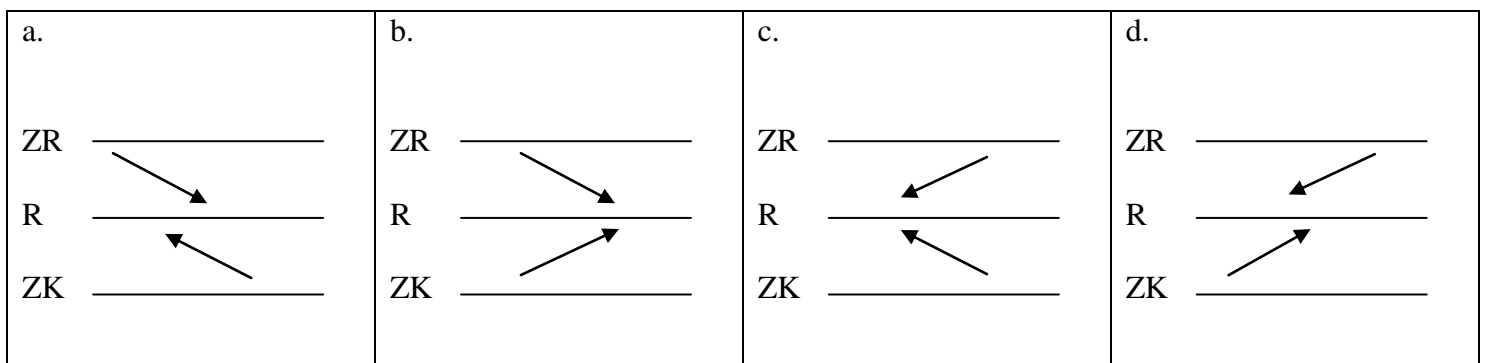
- a. podsuwaniu jednej płyty litosfery pod drugą
- b. rozsuwaniu się płyt litosfery
- c. jednoczesnym podsuwaniu i rozsuwaniu płyt litosfery
- d. ruchu magmy we wnętrzu Ziemi

10. Przedstawiony opis charakteryzuje typ klimatu. Wybierz, w której strefie się znajduje:

W tej strefie opady atmosferyczne występują przede wszystkim w miesiącach zimowych. Lato przeważnie jest suche i słoneczne. Ten typ klimatu jest najbardziej sprzyjający człowiekowi.

- a. równikowy
- b. podzwrotnikowy
- c. okołobiegunowy
- d. umiarkowany

11. Zaznacz schemat, prawidłowo przedstawiający kierunek wiania pasatów:

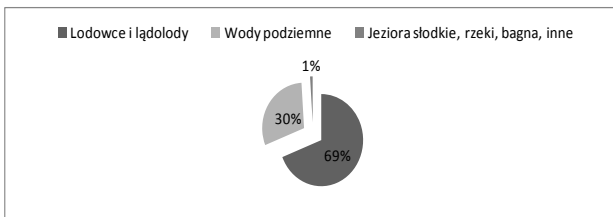
- R – Równik
- ZR – Zwrotnik Raka
- ZK – Zwrotnik Koziorożca

12. Wietrzenie to proces zmian:

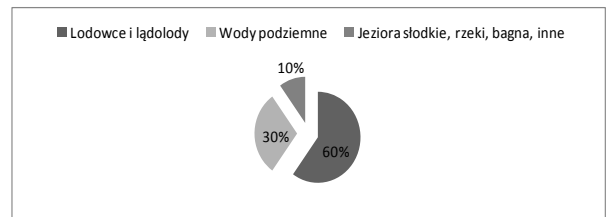
- właściwości fizycznych skał doprowadzający do powstania zwietrzliny
- właściwości fizycznych i biologicznych skał doprowadzający do powstania zwietrzliny
- właściwości chemicznych skał doprowadzający do powstania zwietrzliny
- właściwości fizycznych lub chemicznych skał doprowadzający do powstania zwietrzliny

13. Spośród przedstawionych diagramów kołowych wybierz ten, który obrazuje procentowy skład wód słodkich na Ziemi:

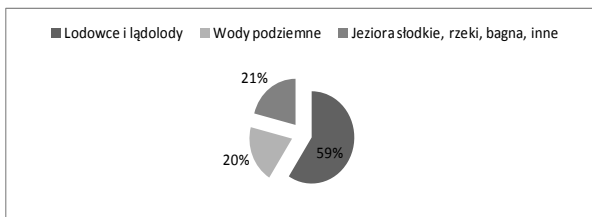
a.

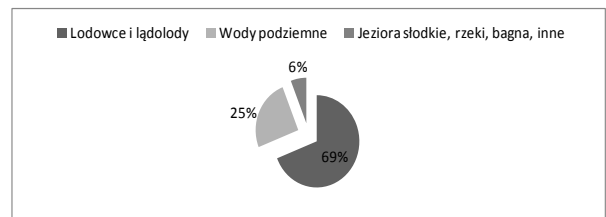
b.

c.

d.

14. Step, preria, puszcza, pampa to określenia formacji trawiastej:

- strefy umiarkowanej ciepłej morskiej
- strefy umiarkowanej chłodnej kontynentalnej
- strefy umiarkowanej ciepłej kontynentalnej
- strefy umiarkowanej chłodnej morskiej

15. Przedstawiony poniżej opis charakteryzuje gleby:

Mają słabo wykształcony poziom wymywania, a poziom próchnicy osiąga znaczną miąższość. Są to gleby średnio żyzne, pierwotnie porośnięte lasami liściastymi oraz iglastym, powstają na glinach.

- bielicowe
- brunatne
- rędziny
- mady

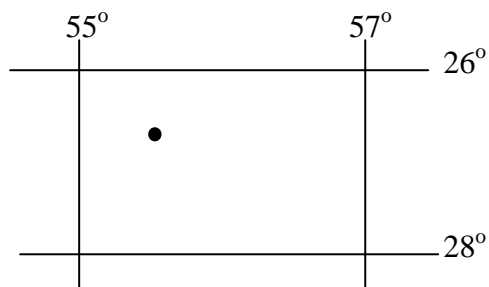
Tabela do wpisania prawidłowych odpowiedzi

Nr zad.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Odp.															

Część II

Przy każdym pytaniu jest podana ilość możliwych punktów do zdobycia.

16. Określ (z dokładnością do 10') współrzędne geograficzne punktu:

Długość geograficzna -
Szerokość geograficzna -
(0-2p)

17. Korzystając z danych zawartych w tabeli oblicz:

Poznań		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	T(°C)	-1,4	-0,5	3,0	8,0	13,8	17,2	19,2	17,7	13,9	8,6	3,3	0,0
	O(mm)	35	26	32	39	53	49	76	56	46	32	35	38

A. Średnią temperaturę lata -
B. Roczną amplitudę temperatury powietrza -
C. Sumę rocznych opadów -
(0-3p)

18. Do podanych przyczyn opadów atmosferycznych przyporządkuj ich rodzaje:

- A. – opady frontalne
- B. – opady orograficzne
- C. – opady konwekcyjne

Wznoszenie się wilgotnego powietrza po stoku	
Unoszenie się masy wilgotnego i ciepłego powietrza ku górze	
Zetknięcie się masy wilgotnego i ciepłego powietrza z masą powietrza zimnego	

(0-3p)

19. W każdym z pięciu zestawów odszukaj i podkreśl **element nie spełniający** kryterium przyporządkowania do grupy:

A. lód szelfowy - lód pływający – wieczna zmarzlina – góra lodowa

B. bazalt – granit – sól kamienna - pumeks

C. jezior lodowcowy – pole firnowe – lądolód – morena boczna

D. grzyb skalny – klif – dolina U-kształtna - wydma

(0-4p)

20. Oblicz jak daleko od Bieguna Północnego leży Poznań (16°56'E, 52°25'N).

Uwaga

Przyjmij w obliczeniach iż 1° odpowiada 111 km.

Obliczenia

.....
.....
.....
.....

Odpowiedź

.....
.....

(0-4p)

21. Oznacz literą **P** – zdanie prawdziwe, literą **F** – zdanie błędne:

A. Zagęszczenie izobar na mapie wskazuje na duże poziome różnice ciśnienia atmosferycznego

B. Wywierzyisko, czyli źródło krasowe cechuje się dużą wydajnością wody

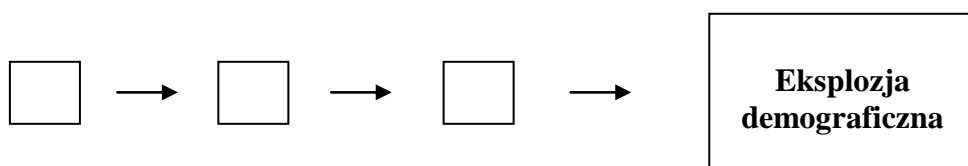
C. Warstwa nieciągłości MOHO oddziela płaszcz Ziemi od jądra Ziemi

D. Najpospolitszym minerałem występującym na Ziemi jest kwarc

(0-4p)

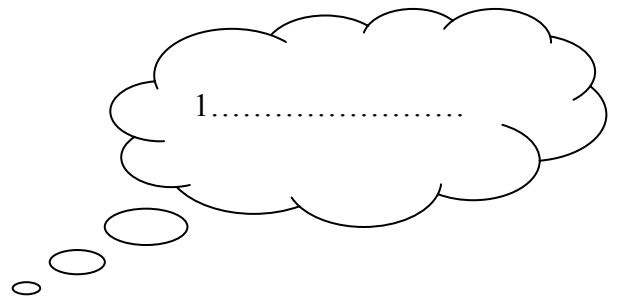
22. Uzupełnij graficzny model obrazujący przyczyny eksplozji demograficznej wpisując w odpowiednie kratki właściwe litery (**jedno określenie jest niepasujące do schematu**):

- A. Spadek liczby zgonów
- B. Małe znaczenie świadomego planowania rodziny
- C. Wydłużenie czasu trwania życia ludności
- D. Poprawa poziomu i dostępność świadczeń medycznych

(0-2p)

23. Wykonaj polecenia dotyczące zmian, które nastąpiłyby w drzewostanie Łysogór, gdyby w okolicy wybudowano zakłady przemysłowe emitujące do atmosfery duże ilości tlenków siarki.

2.....
.....
.....
.....
.....

A. Wpisz pod **numerem 1** nazwę opadów, które powstają w wyniku łączenia się związków siarki z wodą atmosferyczną. **(1 pkt.)**

B. Wpisz pod **numerem 2** rodzaj lasów porastających Łysogóry. **(1 pkt.)**

C. Uzasadnij, dlaczego ten rodzaj lasów jest szczególnie podatny na opad powstały w wyniku łączenia się związków siarki z wodą atmosferyczną. **(1 pkt.)**

.....
.....
.....

(0-3p)

Część III

24. Rozpoznaj i wpisz do tabeli nazwę krainy geograficznej lub regionu geograficznego gdzie występuje opisana formacja roślinna.

(0-10p)

Nr	Opis	Nazwa geograficzna
1.	Formacja drzewiasta klimatu umiarkowanego ciepłego z przewagą gatunków liściastych z wyraźną piętrowością lasu.	
2.	Obszary charakteryzujące się roślinnością typu makia (wawrzyny, oleandry, lawenda, cyprysy).	
3.	Roślinność występuje tylko miejscami, dominują sklerofity (zdrewniałe, kolczaste krzewy, krzewinki z długim systemem korzeniowym).	
4.	Na tym obszarze królują baobaby, akacje i bujne trawy.	
5.	Występują przynajmniej 2 piętra drzew, bardzo wysokich, ale z płytkim systemem korzeniowym.	
6.	Wielkie obszary trawiaste klimatu umiarkowanego ciepłego kontynentalnego.	
7.	Wielkie obszary formacji lasu iglastego ze świerkami, jodłą, modrzewiem i brzozą.	
8.	Na tym obszarze przeważają mchy, porosty oraz krzewinki	
9.	Skład gatunkowy roślinności tego obszaru zależy od wysokości n.p.m. Im wyżej, roślinność staje się uboższa.	
10.	Wygląda jak piękny podwodny barwny ogród. Nic bardziej mylnego, bowiem ów „ogród” tworzą zwierzęta.	

